

Projekt

Nr korespondencji w SOD

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2023-2024”

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miasta Gliwice
uchwala, co następuje:**

- § 1. Przyjąć „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2023-2024” w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Załącznik do uchwały nr
Rady Miasta Gliwice
z dnia 2022 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
DLA MIASTA GLIWICE
NA LATA 2023–2024**

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. PRZEMOC W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE	4
III. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY	6
IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE I KLUCZOWE WNIOSKI BADAWCZE	7
V. ANALIZA SWOT.....	14
VI. ADRESACI PROGRAMU I JEGO ZAKŁADANE EFEKTY	15
VII. CELE PROGRAMU	15
VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	21
IX. MONITORING	21
X. EWALUACJA	21
XI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	21
XII. SPIS TABEL I WYKRESÓW	21

I. WPROWADZENIE

Instytucja rodziny jest objęta szczególną opieką i ochroną Rzeczypospolitej Polskiej. Artykuł 72 Konstytucji stanowi, iż **Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.** Preambuła Konwencji o prawach dziecka z 1989 r., odwołująca się do wzorcowej sytuacji, która dobro dziecka zapewnia najlepiej, wskazuje, że dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości powinno się wychowywać w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

Rodzina charakteryzuje się szeregiem cech i funkcji, m.in. emocjonalną, rekreacyjno-towarzystwą, socjalizacyjną, ekonomiczną, społeczną, psychohigieniczną, opiekuńczą. Jest podstawowym ogniwem zaspokajającym potrzeby człowieka na wszelkich płaszczyznach. Stanowi o trwałości społeczeństwa, jest nośnikiem obowiązujących w danym społeczeństwie norm, wzorców i wartości. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest systemem wewnętrznych relacji, powiązań i oddziaływań, której członkowie pozostają w dynamicznej równowadze.

Przemoc w rodzinie zaburza funkcjonowanie tego systemu, naruszając podstawowe prawa człowieka, niszcząc poczucie bezpieczeństwa, godności, szacunku i zaufania. Dążenie do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania rodziny wymaga podjęcia szeregu oddziaływań interdyscyplinarnych, zarówno wobec osoby stosującej przemoc, jak i osoby doświadczającej przemocy.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. „Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2023–2024”, zwany dalej Programem, oparty jest na założeniach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022, który jest kontynuacją „szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócić uwagę opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, ochronę i pomoc osobom dotkniętym przemocą, jak i podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie¹”.

Statystycznie większość osób dotkniętych przemocą w rodzinie stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób dotkniętych przemocą w rodzinie są małoletnie dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne.

Głównym celem Programu jest dążenie do ograniczania skali i skutków przemocy w rodzinie na terenie miasta Gliwice. Program zakłada podejmowanie działań chroniących osoby doświadczające przemocy oraz działań skierowanych do osób stosujących przemoc, ponadto zawiera działania profilaktyczne i edukacyjne skierowane do członków społeczności lokalnej i służb świadczących kompetencyjnie pomoc i wsparcie. Przez interdyscyplinarność niniejszy Program powinien przyczynić się do podniesienia jakości lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia zjawiska przemocy.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania samorządów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc. Ustawodawca zobowiązał gminy do tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – w tym zakresie gmina zobowiązana jest do realizacji poniższych rodzajów działań:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

¹ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022, str. 15.
Id: 0E823DF6-F78E-4F65-BBCF-983D0312C796. Projekt

- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

II. PRZEMOC W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE

W celu skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności właściwego określenia zadań, w tym organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, niezbędna jest wiedza i świadomość zjawiska przemocy. Wiedza na temat cyklu przemocy oraz sytuacji psychologicznej osób stosujących przemoc i osób jej doświadczających jest szczególnie ważna, ponieważ przemoc w rodzinie „obrosła” w wiele mitów i stereotypów utrudniających skuteczną walkę z tym zjawiskiem. Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkami są niejednokrotnie nieodwracalne szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym oraz poważne i długotrwałe problemy stanowiące przeszkodę w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym. Przemoc w rodzinie jest krytycznym problemem społecznym, niszczy system rodziny oraz niesie ze sobą ryzyko powielania zachowań przemocowych.

Przemoc w rodzinie, zgodnie z definicją z art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249), jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Uwarunkowania i charakterystyka:

- 1) przemoc jest intencjonalna – jest to zamierzone działanie jednej osoby wobec drugiej w celu kontrolowania tej osoby i jej zmuszenia do podporządkowania się;
- 2) w sytuacji przemocy występuje asymetria sił – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc jest silniejsza; nierównowaga sił może być wieloaspektowa (fizyczna, osobowościowa, dotycząca wykształcenia, sytuacji na rynku pracy, pozycji społecznej itd.);
- 3) przemoc narusza prawa i dobra osobiste – osoba stosująca przemoc, wykorzystując przewagę, narusza podstawowe prawa osoby doświadczającej przemocy (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku);
- 4) przemoc powoduje cierpienie i ból zarówno fizyczny, jak i psychiczny – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doświadczającej przemocy na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że osoba doświadczająca przemocy ma mniejsze zdolności do samoobrony.

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy

RODZAJ	DEFINICJA	FORMY
PRZEMOC FIZYCZNA	Wszelkie działania polegające na użyciu siły fizycznej i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej. Celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie stanu jej zdrowia lub pozbawienie życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1) popychanie 2) odpychanie 3) obezwładnianie 4) przytrzymywanie 5) policzkowanie 6) kopanie 7) duszenie 8) bicie (otwartą ręką, pięściami, przedmiotami) 9) szczypanie 10) drapanie 11) parzenie 12) ciskanie w kogoś przedmiotami 13) użycie broni 14) polewanie żrącymi substancjami

		15)nieudzielenie koniecznej pomocy itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	Działanie zmuszające osobę doświadczającą przemocy do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności. Celem jest zaspokojenie potrzeb seksualnych sprawcy.	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymuszanie pożycia seksualnego 2) wymuszanie nieakceptowanych pieśszcot, form i praktyk seksualnych 3) sadystyczne formy współżycia seksualnego 4) wymuszanie pożycia z osobami trzecimi 5) krytyka zachowań seksualnych 6) demonstrowanie zazdrości itp.
PRZEMOC PSYCHICZNA	Działanie umyślne wykorzystujące mechanizmy psychologiczne powodujące zachwianie pozytywnego obrazu samego siebie u osoby doświadczającej przemocy, obniżenie poczucia własnej wartości, wzbudzenie strachu, wywołanie stanów lękowych i nerwicowych. Celem jest pozbawienie osoby doświadczającej przemocy poczucia sprawczości i samodzielności.	<ol style="list-style-type: none"> 1) słowne poniżanie 2) wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia 3) stała krytyka 4) narzucanie ofierze poglądów sprawcy 5) karanie przez odmowę uczuć 6) brak zainteresowania i szacunku 7) wmawianie choroby psychicznej 8) izolacja społeczna (kontrolowanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi osobami) 9) wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa 10)upokarzanie 11)zawstydzanie 12)szantażowanie 13)stosowanie gróźb 14)ograniczanie snu, pożywienia itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA	Działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia osoby doświadczającej przemocy od osoby stosującej przemoc.	<ol style="list-style-type: none"> 1) odbieranie zarobionych pieniędzy 2) uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej 3) zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia 4) kontrola wydatków drugiej osoby bez jej zgody 5) intencjonalne niszczenie własności drugiej osoby 6) niezaspokajanie potrzeb materialnych rodziny, uchylanie się od obowiązków alimentacyjnego itp.

ZANIEDBANIE	Ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych najbliższych	1) niezaspokajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych (brak opieki, brak ochrony, brak właściwej higieny, pozbawienie dostępu do schronienia, jedzenia, odzieży itp.) 2) uchylenie się od obowiązku alimentacyjnego
--------------------	---	--

III. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY

Główne dokumenty międzynarodowe:

1. „Karta Narodów Zjednoczonych” (Konstytucja ONZ) podpisana 26 czerwca 1945 r.
2. „Powszechna Deklaracja Praw Człowieka” uchwalona i proklamowana przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucją 217 A (III) w dniu 10 grudnia 1948 r.
3. „Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych” będący traktatem uchwalonym w wyniku konferencji ONZ w Nowym Jorku, na mocy rezolucji 2200 A (XXI) Zgromadzenia Ogólnego z dnia 16 grudnia 1966 r.
4. „Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet” (Międzynarodowa Karta Praw Kobiet) to międzynarodowa konwencja uchwalona rezolucją 34/180 Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r.
5. „Deklaracja Wiedeńska” będąca wynikiem konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych obradującej od 14 do 25 czerwca 1993 r. w Wiedniu, uznająca, że prawa kobiet i dziewczynek stanowią niezbywalną, integralną i niepodzielną część powszechnych praw człowieka oraz że przemoc wobec kobiet jest naruszeniem praw człowieka. Wezwano także rządy państw i ONZ do zapewnienia kobietom równych praw oraz podjęcia działań na rzecz likwidacji przemocy wobec kobiet.
6. „Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet” przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 grudnia 1993 r.
7. „Deklaracja Pekińska” będąca wynikiem IV Światowej Konferencji w sprawie Kobiet, Pekin 1995 r.
8. „Konwencja o Prawach Dziecka” przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
9. „Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej” (potocznie zwana stambulską) – konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, uchwalona w 2011 r. w Stambule. Konwencja stambulska jest pierwszym prawnie wiążącym międzynarodowym dokumentem dotyczącym zapobiegania przemocy ze względu na płeć. Wskazuje na związek między przemocą ze względu na płeć a nierównym traktowaniem, dlatego za ważny aspekt przeciwdziałania przemocy uznaje walkę ze stereotypami i dyskryminacją.
10. Inne: szereg rekomendacji i dyrektyw Komitetu Ministrów Rady Europy, Parlamentu Europejskiego i Rady Europy.

Główne dokumenty prawa krajowego:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona dnia 2 kwietnia 1997 r. (t.j. Dz.U. nr 78 poz. 483 z późn. zm.).
2. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249).
3. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.).
4. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.).
5. Ustawa o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1526).
6. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2230).

7. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 oraz kolejne.
8. Ustawy: Kodeks karny, Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania karnego.
9. Rozporządzenia: w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta; w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy; w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE I KLUCZOWE WNIOSKI BADAWCZE

Gliwice są miastem z liczbą mieszkańców wynoszącą 176 009, z czego 52,1% stanowią kobiety, a 47,9% mężczyźni. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,9 roku i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. 29,1% mieszkańców Gliwic jest stanu wolnego, 54,4% żyje w małżeństwie, 6,7% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,3% to wdowy/wdowcy. 57,6% mieszkańców Gliwic jest w wieku produkcyjnym, 16,8% w wieku przedprodukcyjnym, a 25,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym².

Informacje, na podstawie których można szacować zjawisko przemocy w rodzinie w Gliwicach, oparte są m.in. na danych przedstawionych przez instytucje z już podjętych działań/interwencji. Ponieważ zjawisko przemocy w rodzinie jest „tematem wstydlivym społecznie”, można przypuszczać, że jest ono o wiele większe niż pokazują to zebrane poniżej dane.

W 2021 r. Komenda Miejska Policji w Gliwicach skierowała do sądu 60 aktów oskarżenia o stosowanie przemocy oraz wydała 18 nakazów natychmiastowego opuszczenia mieszkania i zakazu zbliżania się do niego w związku ze stosowaniem przemocy³.

Tabela 2. Akty oskarżenia, wnioski, zakazy i nakazy wniesione w 2021 r. przez prokuratury rejonowe dotyczące przestępstw przeciwko rodzinie⁴

Prokuratura Rejonowa Gliwice Wschód	
Akt oskarżenia skierowany do sądu	46
Wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania	10
Nakaz opuszczenia lokalu przez podejrzanego o stosowanie przemocy	12
Zakaz zbliżania się do osoby doświadczającej przemocy i kontaktowania się z nią	13
Prokuratura Rejonowa Gliwice Zachód	
Akt oskarżenia skierowany do sądu	51
Wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania	3
Nakaz opuszczenia lokalu przez podejrzanego o stosowanie przemocy	34
Zakaz zbliżania się do osoby doświadczającej przemocy i kontaktowania się z nią	1

Tabela 3. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2021 r.⁵

W 2021 r. łącznie do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 297 formularzy Niebieska Karta, w tym 34 zgłoszenia dokumentujące kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się już procedur Niebieskiej Karty	
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	77
Policja	191
Jednostki oświaty	21
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	3

² Źródło: GUS, 31 grudnia 2021 r.

³ Dane Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach za 2021 r.

⁴ Dane prokuratur rejonowych Gliwice Wschód i Zachód za 2021 r.

⁵ Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2021 r.

Ochrona zdrowia	5
-----------------	----------

Wniosek własny: Zdecydowana większość formularzy Niebieska Karta sporządzanych przez Policję potwierdza fakt zgłaszania przez osoby doznające przemocy występowania przemocy w rodzinie podczas trwania tzw. fazy gwałtownej przemocy (interwencje domowe).

Tabela 4. Liczba zakończonych w 2021 r. procedur Niebieskiej Karty⁶ wraz z przyczyną

W 2021 r. zakończono 271 procedur Niebieskiej Karty w związku z ustaniem przemocy lub brakiem zasadności podejmowania działań, w tym:	
Ze względu na ustanie przemocy z uwagi na poprawę sytuacji rodzinnej oraz poprawę relacji rodzinnych	85
Ze względu na ustanie przemocy z uwagi na odseparowanie podejrzanego od poszkodowanych, m.in.: rozstanie z podejrzanym, osadzenie sprawcy w zakładzie karnym, śmierć w rodzinie, zabezpieczenie małoletnich w pieczy zastępczej, zabezpieczenie w domu pomocy społecznej itp.	93
Z uwagi na brak zasadności podejmowania działań	93

Tabela 5. Liczba grup roboczych oraz osób objętych pomocą w ramach utworzonych grup roboczych w 2021 r.⁷

W 2021 r. utworzono łącznie 274 grupy robocze w ramach procedury Niebieskiej Karty, które objęły wsparciem 1138 osób w 351 rodzinach, w tym 251 rodzinach z dziećmi	
Kobiety	393 (w tym: 26 kobiet z niepełnosprawnościami, 69 kobiet 60+)
Mężczyźni	349 (w tym: 20 mężczyzn z niepełnosprawnościami, 42 mężczyzn 60+)
Nieletni	432 (w tym 34 dzieci z niepełnosprawnościami)

Z danych przekazanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że w 2021 r. wsparcie w rodzinach było świadczone ze względu na zgłoszony rodzaj przemocy: psychicznej (337 rodzin), fizycznej (311 rodzin), seksualnej (21 rodzin).

Tabela 6. Liczba osób wskazanych w prowadzonych procedurach Niebieskiej Karty w 2021 r. jako poszkodowane oraz podejrzanе o stosowanie przemocy⁸

W 2021 r. łącznie oznaczono w procedurze Niebieskiej Karty 482 osoby poszkodowane (podejrzenie doświadczania przemocy), w tym:	
Kobiety	276
Mężczyźni	30
Nieletni	120
Seniorzy 60+	56
W 2021 r. łącznie oznaczono w procedurze Niebieskiej Karty 407 osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, w tym:	
Kobiety	57
Mężczyźni	326
Nieletni	1
Seniorzy 60+	23

Jednocześnie w 2021 r. nie zgłoszono żadnego przypadku przemocy w rodzinie wobec osób z niepełnosprawnościami. Wśród zgłoszonych w 2021 r. 56 przypadków przemocy wobec osób starszych (senior 60+) 51 dotyczyło przemocy wobec kobiet, a 5 przemocy wobec mężczyzn.

⁶ Jw.

⁷ Jw.

⁸ Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2021 r.

Tabela 7. Liczba osób dotkniętych przemocą, które w 2021 r. skorzystały z różnych form poradnictwa⁹

W zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc	402
W zakresie poradnictwa socjalnego	488
W zakresie poradnictwa zawodowego i rodzinnego	389

Wniosek własny: Osoby doznające przemocy to w zdecydowanej większości jednostki bezradne, żyjące w poczuciu osamotnienia, dlatego tak ważna jest interdyscyplinarność podejmowanych działań pomocowych. Osoba doświadczająca przemocy musi wiedzieć, co jest przemocą, gdzie szukać pomocy oraz że zachowania i zdarzenia niezgodne z powszechnie obowiązującymi normami czy prawem podlegają karze. Z tego względu ważne są kampanie społeczne – szerokie przedstawianie zjawiska przemocy i jego skutków, pokazywanie, gdzie szukać pomocy, a przede wszystkim dalsze wytwarzanie społecznych mechanizmów reagowania w przypadku podejrzenia wystąpienia przemocy.

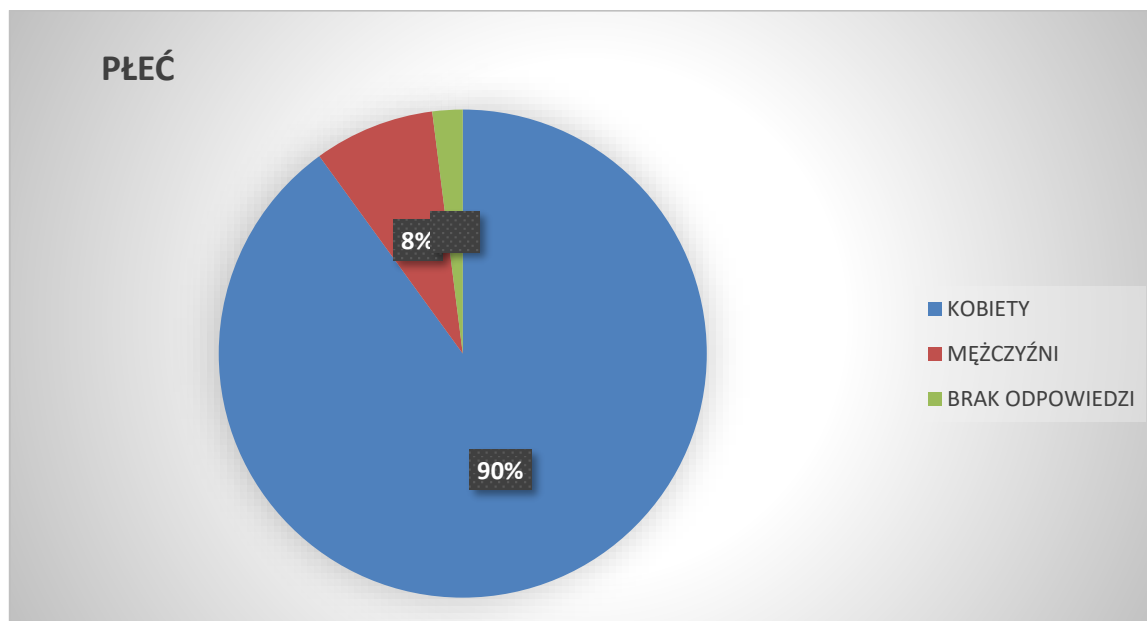
W celu zbadania wiedzy i opinii nauczycieli na temat zjawiska przemocy przeprowadzono w 2022 r. anonimowe ankiety. Poniżej przedstawiono wybrane zagadnienia z zebranych ankiet:

ANKIETA SKIEROWANA DO PRACOWNIKÓW OŚWIATY:

Charakterystyka osób badanych:

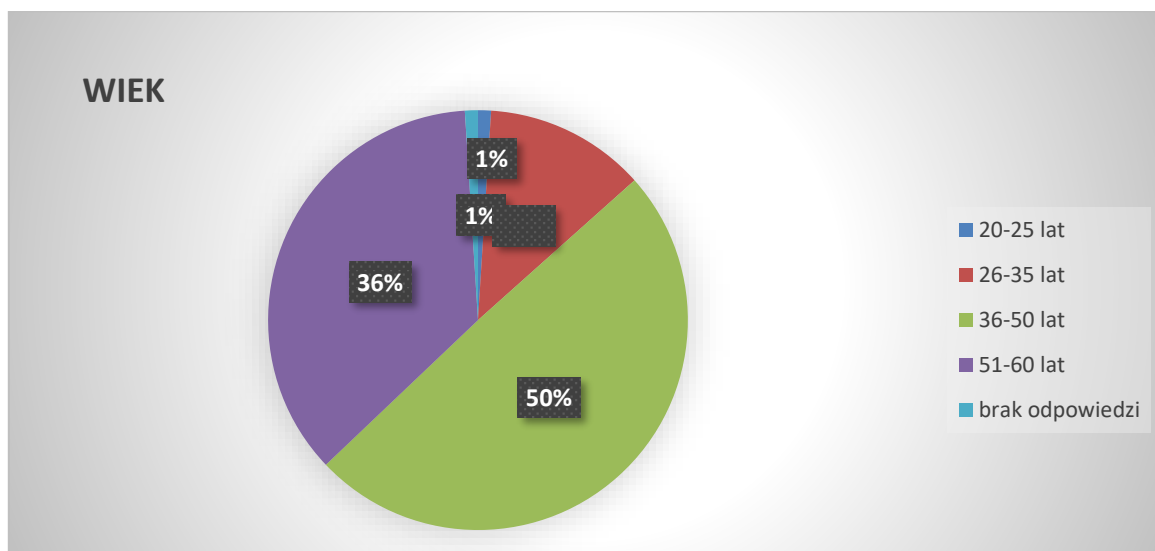
W badaniu wzięły udział 194 osoby – 175 kobiet (90% respondentów), 15 mężczyzn (8% respondentów), 4 osoby nie udzieliły odpowiedzi na pytanie o płeć (2% respondentów).

Wykres 1. Osoby biorące udział w badaniu według płci

2 osoby były w przedziale wiekowym od 20. do 25. roku życia (1%), 24 osoby były w przedziale wiekowym od 26. do 35. roku życia (12%), 96 osób było w przedziale wiekowym od 36. do 50. roku życia (50%), 70 osób było w przedziale od 51. do 60. roku życia (36%), a 2 osoby nie podały swojego wieku (1%).

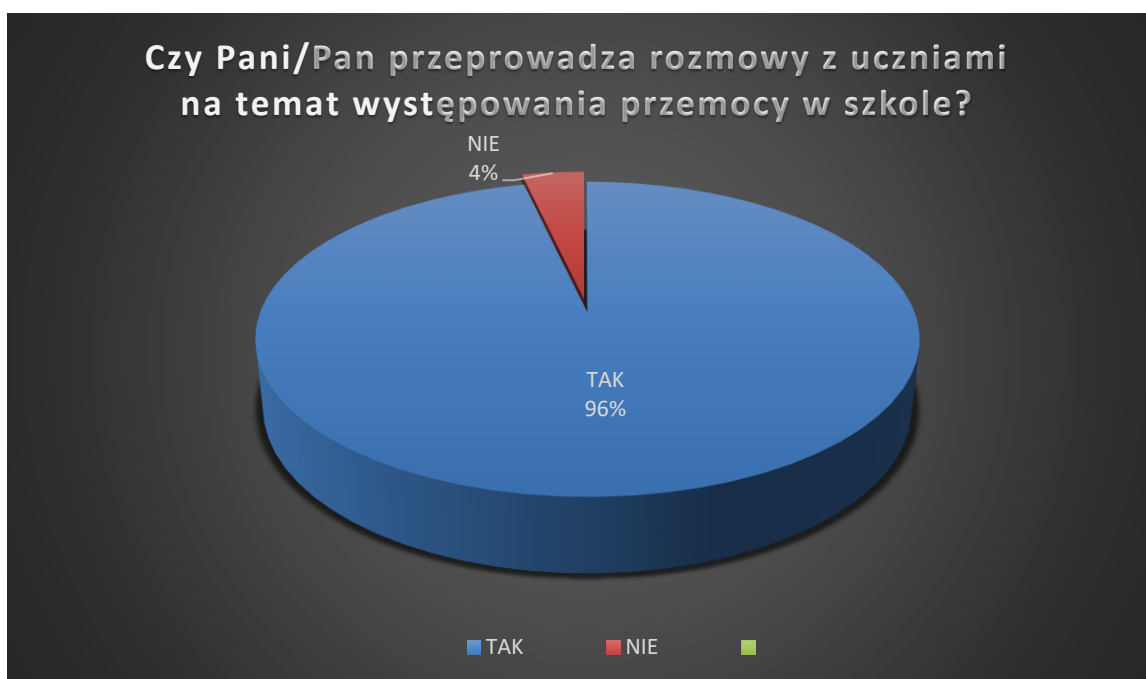
Wykres 2. Osoby biorące udział w badaniu według wieku

Deklaracje:

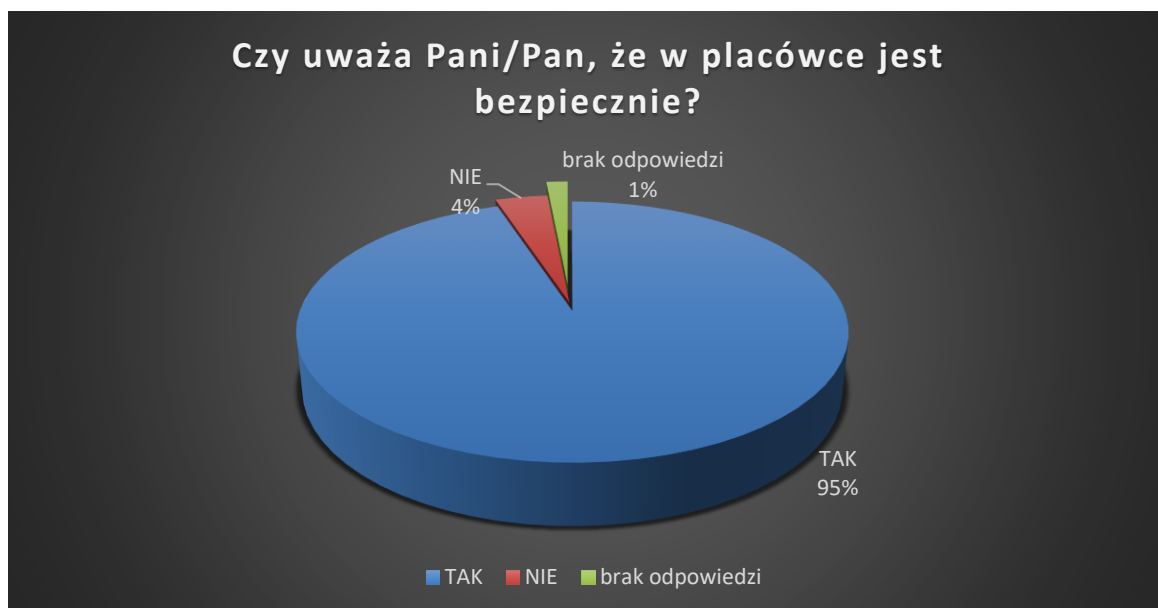
186 osób zadeklarowało, że rozmawia z uczniami na temat występowania przemocy w szkole (96% respondentów). Brak takich rozmów zadeklarowało 7 osób (4% respondentów).

Wykres 3. Rozmowy z uczniami na temat przemocy w szkole

184 osoby uważały, że w ich placówkach oświatowych jest bezpiecznie (95% respondentów), 7 osób było odmiennego zdania (4%). 3 osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie (1%).

Wykres 4. Bezpieczeństwo w szkole

136 osób zadeklarowało, że uczniowie zgłaszają problemy związane z występowaniem przemocy na terenie szkoły (70% respondentów). 53 osoby zaprzeczyły występowaniu takich zgłoszeń (27%). 5 osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie (3%).

Wykres 5. Zgłaszanie przez uczniów problemów związanych z występowaniem przemocy

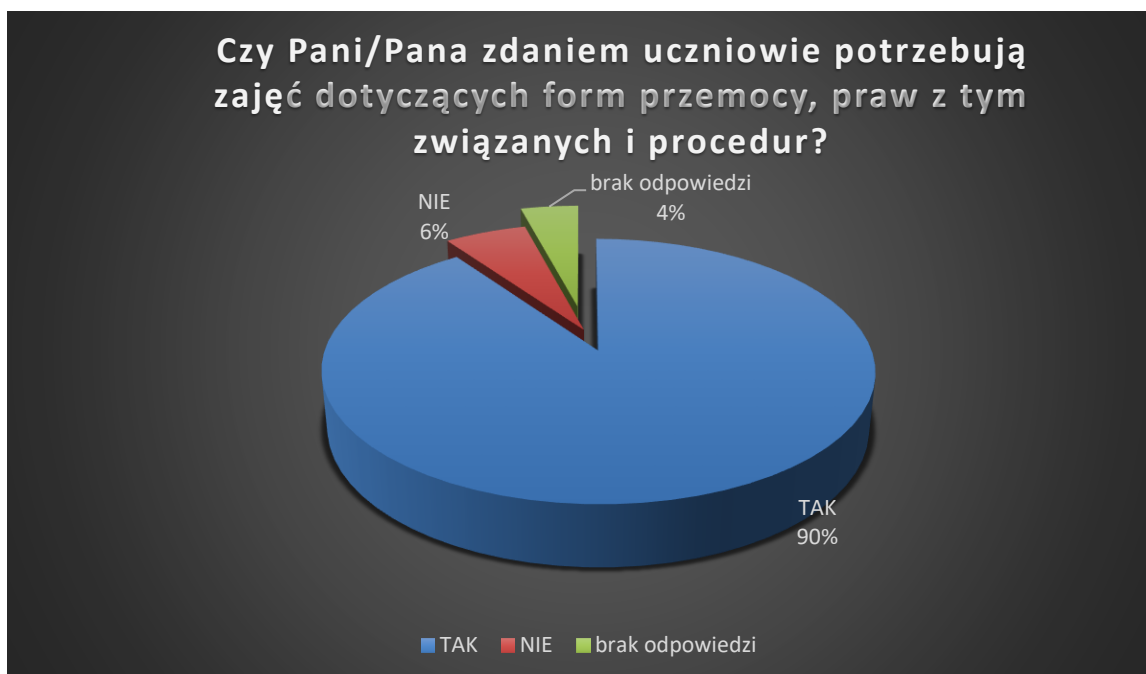
Zdaniem większości ankietowanych pracowników oświaty zwiększenie i wzmocnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły, aby uniknąć potencjalnych zagrożeń i zwiększyć poczucie bezpieczeństwa, najlepiej byłoby realizować na dwa sposoby: poprzez wprowadzenie surowszych konsekwencji dla osób, które nie przestrzegają zasad (87 osób – 42% respondentów) oraz prowadzenie zajęć, prelekcji z zakresu tematyki przemocy (82 osoby – 40% respondentów). Nieco mniej osób wskazało także zwiększenie liczby i poprawę jakości dyżurów pełnionych przez nauczycieli (19 osób – 9% respondentów) oraz zamontowanie monitoringu lub zwiększenie liczby kamer (14 osób – 7% respondentów). 5 osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie (2% respondentów).

Wykres 6. Metody zwiększenia bezpieczeństwa w szkole

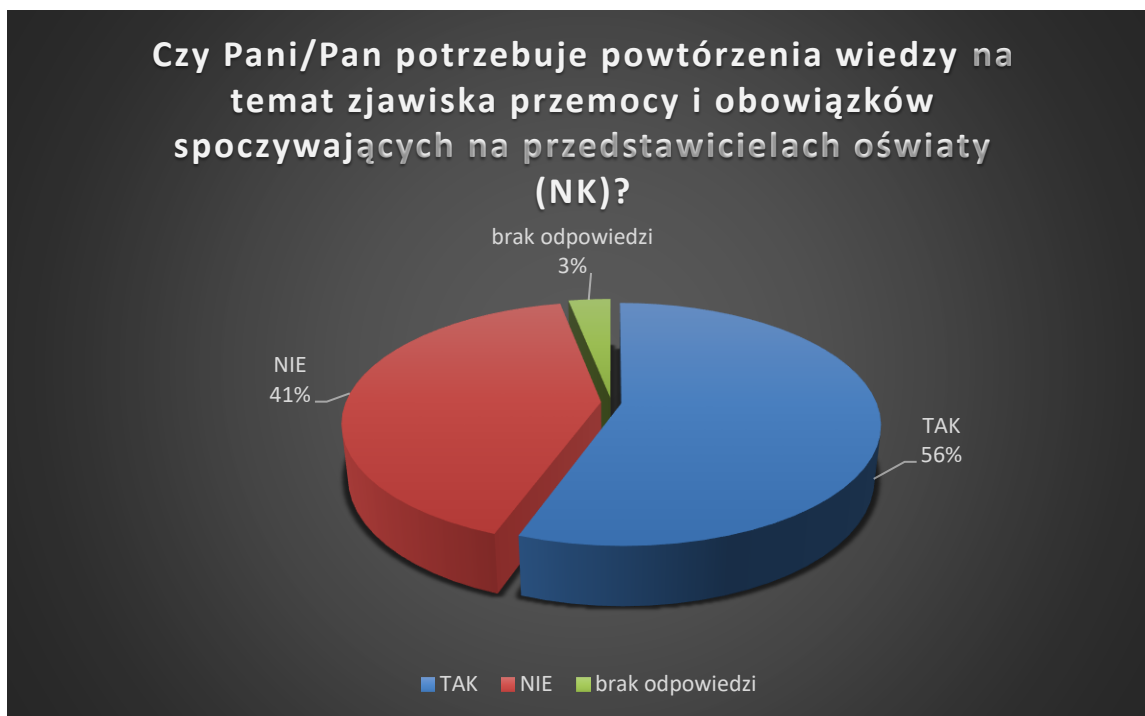
Zdaniem 175 ankietowanych pracowników oświaty przydatne byłyby zajęcia dla uczniów dotyczące form przemocy, praw z tym związanych i procedur związanych z występowaniem przemocy w szkole, w tym cyberprzemocy (90%). Na brak takiej potrzeby wskazało 11 osób (6%). 8 osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie (4%).

Wykres 7. Zapotrzebowanie na przeprowadzanie zajęć dotyczących form przemocy, praw i procedur z tym związanych

Większość ankietowanych pracowników oświaty zadeklarowała, że potrzebuje powtórzenia wiedzy na temat zjawiska przemocy i obowiązków spoczywających na przedstawicielach oświaty w ramach procedury Niebieskiej Karty (108 osób – 56%). 80 osób odpowiedziało, że nie ma takiej potrzeby (41%). 6 osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie (3%).

Wykres 8. Potrzeba powtórzenia wiedzy na temat zjawiska przemocy i obowiązków spoczywających na przedstawicielach oświaty

Wnioski własne: Analiza deklaracyjnych odpowiedzi pracowników oświaty wskazuje na sprzeczną ocenę bezpieczeństwa w szkołach oraz występowania zjawiska przemocy. Pomimo że nauczyciele potwierdzają stosunkowo dużą liczbę zgłoszeń dotyczących przemocy, nie łączą tego z brakiem bezpieczeństwa w szkołach. Pomimo deklaracyjnie posiadanej wiedzy na temat zjawiska przemocy duży odsetek osób wskazuje na potrzebę kolejnych szkoleń w tym zakresie. Prawie wszyscy respondenci zadeklarowali prowadzenie rozmów profilaktycznych z uczniami i uczennicami w zakresie występowania przemocy, ale tylko 40% z nich uważa, że profilaktyka zwiększy bezpieczeństwo w szkołach, a 42% respondentów – że bezpieczeństwo zwiększą surowsze kary.

W ramach przeprowadzonej w 2021 r. kampanii społecznej „Razem Przeciw Przemocy” Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach wraz z Telewizją Imperium Gliwice przygotował spot edukacyjny z elementami sondy ulicznej. Podczas badania pytano gliwiczanki o występowanie zjawiska przemocy, ich wiedzę na jego temat oraz wiedzę na temat służb, jednostek i miejsc, gdzie osoby doświadczające przemocy otrzymają wsparcie.

Wnioski własne: Ogólnie rzecz biorąc, pytane podczas sondy ulicznej osoby miały problem z właściwym zdefiniowaniem zjawiska przemocy, częściowo opierały swoje poglądy na stereotypach związanych z przemocą domową. Wiedza na temat służb, podmiotów, instytucji, gdzie osoby doświadczające przemocy otrzymają wsparcie lub gdzie świadkowie mogą zgłosić występowanie przemocy, jest znikoma. Powyższe badanie potwierdza konieczność szerokiego oddziaływania na społeczeństwo poprzez kampanie społeczne i spotkania otwarte. Również podjęcie systematycznej walki ze stereotypami jest niezbędne w celu zmniejszenia występowania zjawiska przemocy w rodzinie.

Podsumowanie

Zobrazowane zjawisko występowania przemocy na terenie miasta Gliwice wymaga dalszego podejmowania działań profilaktycznych oraz pomocowych w formie interdyscyplinarnego systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz poprzez zapewnienie odpowiedniego oddziaływania na sprawców przemocy.

W niewielu przypadkach przemoc w rodzinie jest jednorazowym incydem. Jeżeli nie zostaną podjęte stanowcze działania wobec sprawcy – przemoc na pewno się powtórzy.

Mimo większej świadomości społeczeństwa oraz przedstawicieli służb, podmiotów i instytucji najważniejszym zadaniem niniejszego Programu powinny być działania zmierzające do dalszego podnoszenia wiedzy oraz zmiany postaw wobec zjawiska przemocy. Zdaniem specjalistów szkodliwość i rozmiary przemocy domowej wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych z całą gamą negatywnych skutków społecznych, emocjonalnych, a także zdrowotnych. Ekstrapolacja zaobserwowanego zjawiska przemocy w rodzinie jednoznacznie pokazuje, że bez wsparcia z zewnątrz osoby czy rodziny nie są w stanie obronić się skutecznie przed sprawcą przemocy.

V. ANALIZA SWOT

Tabela 8. Analiza SWOT Programu

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1) Praca i działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych 2) Wyspecjalizowana i doświadczona kadra przedstawicieli służb, podmiotów i instytucji posiadająca wiedzę i doświadczenie w pracy z osobami dotkniętymi zjawiskiem przemocy (poszkodowani i sprawcy) 3) Współpraca Miasta z podmiotami i instytucjami realizującymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 4) Wzrost częstotliwości wykorzystywania istniejących przepisów prawa pozwalających na skuteczniejszą izolację osoby stosującej przemoc od osoby doświadczającej przemocy 5) Dodatkowe punkty przyznawane osobom pokrzywdzonym przemocą przy ubieganiu się o lokal z zasobów gminy 6) Działania zmierzające do wypromowania modelu rodziny wolnej od przemocy 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Niewystarczające zaangażowanie przedstawicieli wszystkich służb, podmiotów i instytucji zobowiązanych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie 2) Nierówny poziom wiedzy wśród przedstawicieli wszystkich służb realizujących procedurę Niebieskiej Karty 3) Brak zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1) Synchronizacja oraz szersze koordynowanie przez zespół interdyscyplinarny działań lokalnych zmierzających do ograniczenia zjawiska przemocy na terenie miasta Gliwice 2) Możliwość wykorzystywania istniejących przepisów prawa pozwalających na natychmiastową separację osoby stosującej przemoc od osoby doświadczającej przemocy 3) Rozpoczęcie procesu tworzenia partnerstw międzysektorowych na rzecz przeciwdziałania przemocy 4) Proporcjonalne zaangażowanie członków społeczności lokalnej w proces przeciwdziałania przemocy w rodzinie 5) Możliwość aplikowania o środki zewnętrzne na programy/projekty 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Mocno zakorzenione wśród członków społeczności lokalnej stereotypy dotyczące przemocy utrzymujące się ze względu na kulturowy podział ról społecznych kobiet i mężczyzn 2) Brak wystarczającej wiedzy członków społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie 3) Brak wystarczającej wiedzy członków społeczności lokalnej na temat kompetencji instytucji oraz służb zajmujących się zgodnie z przepisami prawa przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie 4) Brak pełnej diagnozy problemu występowania przemocy na terenie miasta Gliwice przeprowadzonej przez specjalistów, ukierunkowanej na bieżące potrzeby mieszkańców i rodzin

dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie 6) Zlecenie podmiotowi badawczemu sporządzenia pełnej diagnozy problemu występowania przemocy na terenie miasta Gliwice, uwzględniającej bieżące potrzeby mieszkańców i rodzin	5) Niedostateczna ilość kadry specjalistycznej zajmującej się zjawiskiem przemocy w rodzinie (obserwowany odpływ specjalistów w związku z możliwością uzyskania wyższego wynagrodzenia w sektorze prywatnym)
--	--

VI. ADRESACI PROGRAMU I JEGO ZAKŁADANE EFEKTY

Beneficjenci Programu:

- 1) rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy, w tym: osoby doświadczające przemocy w rodzinie, osoby stosujące przemoc w rodzinie, świadkowie przemocy w rodzinie;
- 2) rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- 3) przedstawiciele służ i instytucji pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi lub zagrożonymi zjawiskiem przemocy;
- 4) mieszkańcy miasta Gliwice.

Realizatorzy Programu:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach,
- 3) Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach,
- 4) Komenda Miejska Policji w Gliwicach,
- 5) prokuratury rejonowe Gliwice Wschód i Zachód,
- 6) Sąd Rejonowy w Gliwicach,
- 7) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gliwicach,
- 8) placówki oświatowe,
- 9) placówki ochrony zdrowia,
- 10) inne podmioty, instytucje i organizacje społeczne działające lub chcące działać w obszarach związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Prognozowane efekty Programu:

- 1) pogłębienie wiedzy członków społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucji działających na rzecz jej przeciwdziałania;
- 2) zmiana postaw członków społeczności lokalnej wobec zjawiska przemocy w rodzinie (uwrażliwienie, wykorzenianie stereotypów ze zbiorowej świadomości, zaangażowanie obywatelskie w przypadku podejrzenia występowania przemocy);
- 3) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 4) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc;
- 5) zwiększenie profesjonalizmu świadczonej pomocy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Niniejszy Program realizowany będzie w okresie od stycznia 2023 r. do grudnia 2024 r. na terenie miasta Gliwice.

VII. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz dążenie do zmniejszenia skali tego zjawiska w mieście Gliwice.

Tabela 9. Cele, działania, wskaźniki, realizatorzy Programu wraz z podmiotami koordynującymi i okresem realizacji poszczególnych działań

1. CEL SZCZEGÓŁOWY: Profilaktyka i edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
Wzrost poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie				
DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	REALIZATORZY	PODMIOT KOORDYNUJĄCY I NADZORUJĄCY REALIZACJĘ ZADANIA	OKRES REALIZACJI
Stworzenie i prowadzenie na stronie internetowej https://opsqliwice.pl/ zakładki poświęconej zjawisku przemocy w rodzinie i działaniom podejmowanym w celu jej przeciwdziałania	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba aktualności zamieszczonych w trakcie roku kalendarzowego 	<ul style="list-style-type: none"> – Ośrodek Pomocy Społecznej; dalej: OPS 	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół Interdyscyplinar ny ds. Przeciwdział ania Przemocy w Rodzinie (dalej: ZI) 	2023–2024
Upowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba kampanii społecznych – Liczba spotkań otwartych – Liczba spotkań z wykorzystaniem metody PlayDecide – Liczba publikacji prasowych 	<ul style="list-style-type: none"> – Wszyscy realizatorzy 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych; dalej: UM (ZD) – Urząd Miejski, Wydział Edukacji; dalej: UM (ED) – Komenda Miejska Policji – ZI 	2023–2024
Współpraca z podmiotami, organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz rodzin osób niesamodzielnymi oraz na rzecz praw kobiet i praw seniorów	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba organizacji, z którymi nawiązano kontakt – Liczba podjętych wspólnie działań 	<ul style="list-style-type: none"> – Wszyscy realizatorzy 	<ul style="list-style-type: none"> – UM (ZD) – UM (ED) – Komenda Miejska Policji – ZI 	2023–2024
Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych w placówkach oświatowych	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba placówek prowadzących działania – Liczba przeprowadzonych warsztatów, szkoleń, spotkań otwartych, pogadarek itp. – Liczba uczennic i uczniów, którzy wzięli udział w działaniach profilaktyczno-edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – Placówki oświatowe 	<ul style="list-style-type: none"> – UM (ED) 	2023–2024
Przeprowadzenie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Gliwice	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba sporządzonych diagnoz 	<ul style="list-style-type: none"> – UM (ZD) 	<ul style="list-style-type: none"> – Zastępca Prezydenta Miasta 	2024

Wzrost poziomu wiedzy i świadomości służących wzmocnieniu opiekuńczych

Organizacja szkoleń i warsztatów dla rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów - Liczba rodziców uczestniczących w szkoleniach i warsztatach 	<ul style="list-style-type: none"> - Placówki oświatowe - Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny; dalej: CPZiWR 	<ul style="list-style-type: none"> - UM (ED) - UM (ZD) 	2023-2024
Prowadzenie pracy socjalnej/świadczenie usług społecznych i asystentury rodzinnej na rzecz rodzin z dziećmi oraz osobami niesamodzielnymi ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinach	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rodzin objętych pracą socjalną/usługami społecznymi - Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny - Liczba zawartych kontraktów socjalnych - Liczba planów pracy z rodziną 	<ul style="list-style-type: none"> - OPS - CPZiWR 	<ul style="list-style-type: none"> - UM (ZD) 	2023-2024
Udzielanie konsultacji i porad indywidualnych	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rodzin objętych poradnictwem - Liczba osób objętych poradnictwem - Liczba udzielonych porad i konsultacji 	<ul style="list-style-type: none"> - Wszyscy realizatorzy 	<ul style="list-style-type: none"> - UM (ZD) - UM (ED) - ZI 	2023-2024
Podejmowanie przez ZI działań w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba posiedzeń ZI - Liczba utworzonych grup roboczych w ramach ZI - Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty - Liczba rodzin objętych pierwszorazowo procedurą Niebieskiej Karty - Liczba rodzin objętych ponownie procedurą Niebieskiej Karty - Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty 	<ul style="list-style-type: none"> - ZI 	<ul style="list-style-type: none"> - ZI 	2023-2024
Prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba utworzonych grupowych form wsparcia - Liczba osób, które skorzystały z udziału w grupowych formach wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - Wszyscy realizatorzy 	<ul style="list-style-type: none"> - ZI 	2023-2024
Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które skorzystały ze 	<ul style="list-style-type: none"> - OPS 	<ul style="list-style-type: none"> - ZI 	2023-2024

w rodzinie tymczasowego schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży	schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w związku z doświadczeniem przemocy domowej			
Zapewnienie bezpieczeństwa, szczególnie dzieciom w związku z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia i życia	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodzin w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – Liczba osób, którym wydano nakaz opuszczenia lokalu w związku z przeprowadzoną interwencją Policji 	– CPZiWR	– UM (ZD)	2023-2024
Monitorowanie sytuacji rodziny dotkniętej przemocą w ramach procedury Niebieskiej Karty	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba rodzin objętych monitoringiem – Liczba skutecznie nawiązanych kontaktów w ramach monitoringu 	– OPS	– ZI	2023-2024

3. CEL SZCZEGÓŁOWY: Skuteczność oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Wdrażanie procedury Niebieskiej Karty	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty w wyniku ustania przemocy – Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty w związku z brakiem zasadności podejmowania działań 	– ZI	– ZI	2023-2024
Kierowanie osób podejrzewanych o stosowanie przemocy, które nadużywają alkoholu, na leczenie odwykowe	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wniosków złożonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: GKRPA) – Liczba wniosków o przymusowe leczenie skierowanych do sądu przez GKRPA 	– GKRPA	– UM (ZD)	2023-2024
Realizowanie programów korekcyjno-edukacyjnych wobec sprawców przemocy	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba realizowanych programów – Liczba sprawców objętych programami 	– OPS	– ZI	2023-2024

	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób, które ukończyły program – Liczba osób, wobec których sąd orzekł obowiązek udziału w programie 			
Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych wobec sprawców przemocy	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba realizowanych programów – Liczba osób objętych programami – Liczba osób, które ukończyły program – Liczba osób, wobec których sąd orzekł obowiązek udziału w programie 	<ul style="list-style-type: none"> – Placówki służby zdrowia – Placówki oświatowe – OPS 	<ul style="list-style-type: none"> – UM (ZD) – UM (ED) – ZI 	2023–2024
Zwiększenie skuteczności bezpośredniego oddziaływania wobec osób stosujących przemoc	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba skierowanych do sądu aktów oskarżenia przeciwko sprawcom przemocy w rodzinie – Liczba nakazów opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną – Liczba nakazów powstrzymania się od kontaktów i zakazów zbliżania się do osoby pokrzywdzonej – Liczba wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania – Liczba nadzorów kuratorów sądowych wykonujących orzeczenie w sprawach karnych, w związku z popełnieniem czynów karalnych polegających na stosowaniu przemocy – Liczba wniosków kuratorów sądowych, wykonujących orzeczenie w sprawach karnych, o zmianę orzeczenia sądu w związku z popełnieniem czynów karalnych polegających na stosowaniu przemocy poprzez 	<ul style="list-style-type: none"> – Policja – Prokuratura – Sąd – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej 	<ul style="list-style-type: none"> – ZI 	2023–2024

	zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności, odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia			
4. CEL SZCZEGÓŁOWY: Podniesienie kompetencji przedstawicieli podmiotów i instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
Podnoszenie wiedzy i rozwijanie umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	– Liczba przeszkolonych osób	– Wszyscy realizatorzy	– ZI	2023–2024
Przygotowanie miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy dla miasta Gliwice na lata kolejne	– Liczba spotkań roboczych będących elementem planowania i przygotowania miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata kolejne	– ZI we współpracy ze wszystkimi realizatorami Programu	– UM (ZD)	2024
Funkcjonowanie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą oraz osobami stosującymi przemoc	– Liczba spotkań o charakterze wielodzinowym dla osób i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy – Liczba zorganizowanych platform wymiany doświadczeń o charakterze wielodzinowym – Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach/platformach – Liczba zorganizowanych form wsparcia psychologicznego – Liczba osób, które wzięły udział w formach wsparcia psychologicznego – Liczba osób, które wzięły udział w superwizji lub coachingu	– Wszyscy realizatorzy	– ZI	2023–2024

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie „Miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2023–2024” będzie się odbywać z nw. źródeł:

1. budżet Miasta Gliwice,
2. dotacje z budżetu państwa i funduszy celowych,
3. dotacje i granty na realizację projektów finansowanych i współfinansowanych ze środków zewnętrznych,
4. środki własne podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy,
5. inne.

IX. MONITORING

Monitoring Programu będzie prowadzony corocznie w celu sprawdzenia, czy zadania ujęte w nim są realizowane zgodnie z planem. Ocena stopnia realizacji będzie się odbywać na podstawie sprawozdań realizatorów poszczególnych zadań. Monitoring Programu prowadzony będzie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na podstawie danych, do których przekazania zobowiązani są wszyscy realizatorzy Programu. Realizacja monitoringu będzie polegać na:

1. gromadzeniu danych statystycznych dotyczących realizacji Programu oraz stopnia realizacji jego celów szczegółowych i poszczególnych zadań;
2. sporządzaniu i przekazywaniu Prezydentowi Miasta Gliwice corocznego sprawozdania z realizacji Programu.

X. EWALUACJA

W celu zbadania skuteczności zaprojektowanych działań Program będzie podlegał ewaluacji. Ewaluację zaplanowano dwuetapowo – podczas realizacji Programu oraz po jego zakończeniu. Ewaluację będzie prowadzić Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach przy współpracy z pozostałymi realizatorami Programu. Realizacja ewaluacji będzie uwzględniać:

1. analizowanie zebranych danych,
2. ocenę stopnia realizacji celów i zadań zawartych w Programie,
3. ocenę efektów podejmowanych działań,
4. planowanie i wdrażanie niezbędnych zmian.

XI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Nadzór i bezpośrednią kontrolę nad realizacją i wykonaniem Programu sprawuje Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach we współpracy z dyrektorem Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach.

XII. SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy	4
Tabela 2. Akty oskarżenia, wnioski, zakazy i nakazy wniesione w 2021 r. przez prokuratury rejonowe dotyczące przestępstw przeciwko rodzinie	7
Tabela 3. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2021 r.....	7

Tabela 4. Liczba zakończonych w 2021 r. procedur Niebieskiej Karty wraz z przyczyną	8
Tabela 5. Liczba grup roboczych oraz osób objętych pomocą w ramach utworzonych grup roboczych w 2021 r.	8
Tabela 6. Liczba osób wskazanych w prowadzonych procedurach Niebieskiej Karty w 2021 r. jako poszkodowane oraz podejrzane o stosowanie przemocy	8
Tabela 7. Liczba osób dotkniętych przemocą, które w 2021 r. skorzystały z różnych form poradnictwa	9
Tabela 8. Analiza SWOT Programu	14
Tabela 9. Cele, działania, wskaźniki, realizatorzy Programu wraz z podmiotami koordynującymi i okresem realizacji poszczególnych działań	16
Wykres 1. Osoby biorące udział w badaniu według płci	9
Wykres 2. Osoby biorące udział w badaniu według wieku	10
Wykres 3. Rozmowy z uczniami na temat przemocy w szkole	10
Wykres 4. Bezpieczeństwo w szkole	11
Wykres 5. Zgłaszanie przez uczniów problemów związanych z występowaniem przemocy	11
Wykres 6. Metody zwiększenia bezpieczeństwa w szkole.....	12
Wykres 7. Zapotrzebowanie na przeprowadzanie zajęć dotyczących form przemocy, praw i procedur z tym związanych	12
Wykres 8. Potrzeba powtórzenia wiedzy na temat zjawiska przemocy i obowiązków spoczywających na przedstawicielach oświaty	13

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) do zadań w miastach na prawach powiatu należy opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Obecnie obowiązujący program został przyjęty Uchwałą nr II/23/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2019-2022”. Wobec powyższego zachodzi konieczność podjęcia uchwały ustanawiającej „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Gliwice na lata 2023-2024”.